
Letní kurzy češtiny v Dobrušce

Letní kurzy češtiny v Dobrušce

The logo for 'krajane.net' is displayed in white lowercase letters on a dark blue rectangular background.

radio.cz, 29.07.2010 13:00

<http://krajane.radio.cz/articleDetail.view?id=1995>

Nejeden Čech si při vyslovení města Dobruška vybaví národní obrození, které zachránilo češtinu před jejím postupným zánikem. Místní obchodník, zvětšený v Jiráskově románu F. L. Věk, neúnavně pracoval v Dobrušce a jejím okolí na propagaci českého jazyka a literatury. I dnes prožívá město určité "obrození". Posledních dvacet let tu pražská Univerzita Karlova pořádá letní jazykové kurzy pro krajany ze zahraničí.

Ve třídě výukového centra Univerzity Karlovy v Dobrušce sedí 15 mladých lidí z celého světa, kteří statečně bojují se skloňováním českých slov. Jsou částí skupiny více než 60 studentů z 36 zemí, kteří přijeli do České republiky na měsíční kurz. Jedním z organizátorů je Iva Čtvrtečková.

"Většina našich studentů má příbuzné s kořeny v České republice, většinou rodiče nebo prarodiče. Například česká komunita v u Daruvaru v Chorvatsku má české školy a proto umí velmi dobře česky. Jsou tu také studenti, kteří pracují na velvyslanectvích a s Českem je tak spojuje oblast diplomacie. Ale většina z nich má příbuzné, kteří pocházejí z České republiky."

Po úterním vyučování jsem se posadil s některými studenty, abych se jich zeptal na to, jaký přínos pro ně mají kurzy v Dobrušce. Jedním z nich byl 28letý Aynsley Moorhouse z Toronta.

"Máma je z České republiky, tak jsem chtěl poznat její kořeny. Zajímám se hodně o české dění během sovětské okupace. Pro vědeckou práci potřebuji umět češtinu."

Dalším studentem z třídy pro začátečníky byl Jeremy Steiner. Žije v Paříži, ale má české kořeny. Jako většina jeho spolužáků v Dobrušce.

"Jsem jediný v rodině, kdo neumí mluvit česky. Můj táta, máma, sestra i bratr mluví česky. Cítím, že bych se to měl také naučit. Navíc jsem Čech, mám český pas."

Co si myslíte o jazykových kurzech? Jsou dobré? Učíte se hodně?

"Učím se hodně, je to velmi praktické. Hrajeme různé hry a zpíváme písničky, což je snadné k zapamatování. Teď se učíme jen základy, protože nikdo z nás neumí moc mluvit česky. Ale výuka je velmi dobrá."

Ale ne všichni letošní studenti v Dobrušce mají české zázemí. Giorgy Javachišvili přišel z Gruzie. Jeho dědeček kdysi studoval deset let v Československu a Giorgy by šel rád v budoucnosti v jeho stopách.

"Studuji posledním rokem na univerzitě v Gruzii a chci vidět, jaký je život v České republice. A možná sem půjdu na magisterské studium, když budu mít příležitost."

Jak se vám líbí hodiny? Vypadají, že jsou v přátelském duchu a pojaté jako škola hrou.

"Ano, líbí se mi. Naše učitelka je velice přátelská. Udělá cokoli, aby nám pomohla naučit se lépe česky. A to je velmi dobře."

Máte taky české kořeny?

Dobruška "Ne. Můj dědeček v Čechách studoval deset let. Byl doktor a byl v Gruzii známý propagováním česko-gruzínských vztahů."

Studenti v Dobrušce mají všechny typy zaměření, centrum proto nabízí hodiny umění, divadla a hudby. Ale většina z nich se samozřejmě zajímá o zdokonalení svých znalostí češtiny. Iva Čtvrtečková k tomu dodává:

"Máme tady úplné začátečníky, kteří neznají takřka žádné české slovo, možná s výjimkou 'piva'. Na druhé straně tu jsou studenti, kteří mluví plynně a někdy ani nepoznají, že jde o cizince. Ale chtějí si tady zdokonalit svou češtinu. Záleží na tom, jak důrazně k tomu přistupují, ale obvykle jsou šťastní."

Klára Bartošová přijela do Dobrušky z Austrálie. Její otec je Čech, ale nikdy ji neučil svou mateřtinu. Přijela, aby ji ovládala.

"Můj otec je Čech, ale bohužel mě nikdy neučil česky a já bych se ráda vrátila ke svým kořenům a cítím to jako velmi důležité pro komunikaci s ním a s dědou. Proto sem chodím."

Jaký je váš rozvrh? Vyučování máte ráno a co děláte potom?

“Ráno máme asi tři vyučovací hodiny a potom si vyrazíme někdy na výlet. Jeli jsme do Babiččina údolí, kde se odehrává děj knihy Babička. Tam bylo nádherně. Šli jsme k vodnímu mlýnu... zkrátka děláme vycházky nebo jezdíme na výlety. Je to důležité, kurzy jsou tak dobře vyvážené. Každý den je dobře zorganizovaný, což je fajn.”

Iva Čtvrtečková mi ukázala celý rozvrh kurzu, se všemi výlety a dalšími aktivitami. Pondělní odpoledne se věnovali tzv. Noci národů. Zeptal jsem se Ivy, o jaký druh akce se jedná.

“Studenti představují své národy, země a zajímavosti o nich. Mluví také o českých komunitách v zahraničí.”

Vidím, že také promítáte české filmy. Předpokládám, že to musí být velmi oblíbené...

“Ano. Zajímavé však je, že kdykoli si pouštíme nějakou komedii, studenti se smějí v jiných okamžicích než se obvykle smějí Češi. Chápání filmu je úplně odlišné”.

“Díváme se na filmy s titulky – anglickými nebo českými, od klasických filmů jako je televizní seriál F. L. Věk po současné filmy jako Účastníci zájezdu.”

Takže studentům promítáte nějakých pět nebo šest hodin dlouhý seriál F. L. Věk?

“Ne, ne. Jenom části, které jim promítáme ve dvou večerech. Není to o tom, sedět dlouhé hodiny před obrazovkou.”

Který výlet je nejoblíbenější? Myslím, na kterém nikdo nechce chybět.

“Obvykle výlet do Náchoda, do pivovaru Primátor. Chodíme na exkurzi po pivovaru, která zahrnuje ochutnávku 12 druhů piva. Všichni tady mají rádi české pivo, proto je to nejzajímavější výlet.”

“Samozřejmě, rádi navštěvují také zámky v okolí, například v Litomyšli. Někteří studenti se totiž zajímají o českou hudbu. A znají Bedřicha Smetanu, proto je Litomyšl zajímavá.”

Dobruška leží v blízkosti polské hranice, asi 130 km východně od Prahy. Studenti letních kurzů oceňují zdejší památky i atmosféru. Jeremy Steiner na závěr řekl:

Dobruška “Přijel jsem z Paříže. Žiju ve městě, kde je hodně hluku a znečištěný vzduch. Tady je to pěkné, tiché se spoustou čerstvého vzduchu. Náměstí je velmi hezké... Včera jsme si vyšli na hodinovou věž, odkud jsme měli krásný výhled na celé město. Bylo to moc pěkné. Líbí se mi, že je Dobruška malá a uprostřed venkova.”

Kurzy v Dobrušce jsou dotovány českou vládou, která každý rok nabízí účast 60 krajanům z celého světa. Pokud byste rádi přijeli příští rok, více informací najdete na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR, www.mzv.cz.

Jan Richter

Z anglického originálu přeložil Miloš Turek